

utánzója legyek! Akiben ő van, az megérti, mit akarok, érezzen együtt velem, tudván, mi ösztönöz engem.

VII. 1. E világ fejedelme el akar rabolni engem, meg akarja rontani Istenre irányuló szándékomat. Közületek, jelen levők közül senki se segítsen neki! Inkább az én pártomon, vagyis Isten pártján álljatok! Ne szónokoljatok Jézus Krisztusról, ha közben a világra áhítoztok. 2. Ne fészkelje be magát közétek az irigység. Még ha én kérnélek is benneteket, amikor nálatok leszek, akkor se higgyetek nekem, annak higgyetek inkább, amit most írok nektek. Élve írok nektek, a halál után vágyódva. Az én vágyam megfeszítettet, nincs bennem tűz, mely a földi dolgokat szeretné; az élő víz szólal meg azonban bennem, belül ezt mondja: jöjj az Atyához! (vö.: Jn 6,33). 3. Nem lelem örömet a romlandó táplálékban, sem ezen élet gyönyörűségeiben. Isten kenyerét akarom, mely Jézus Krisztus teste, aki Dávid magjából való, azt az italt kívánom, mely az ő vére, ami a romolhatatlan szeretet (vö.: Jn 7,42; Róm 1,3; 2Tim 2,8).

VIII. 1. Nem akarok immár úgy élni, mint az emberek. Ez azonban akkor valósul meg, ha ti is akarjátok. Akarjátok, hogy irántatok is jóakaratot tanúsítsanak! 2. Néhány sorban írtam nektek, hogy kérjelek benneteket: higgyetek nekem! Jézus Krisztus fogja nektek kinyilatkoztatni, hogy igazat szólok, a meghazudtolhatatlan száj, mely által az Atya igazságot beszélt. 3. Kérjétek számomra, hogy célomat elérjem! Nem a test, hanem Isten elhatározása szerint írtam nektek. Ha szenvedek, akkor megnyertem tetszéséteket, ha nem, akkor gyűlöltetek engem.

IX. 1. Imáitokban emlékeztek meg a Szíriában levő egyházzól, melynek pásztora helyettem Isten! Egyedül Jézus Krisztus ügyel rá és a ti szeretetetek. 2. Szégyenkezem, hogy közülük valónak mondanak, mert nem vagyok méltó hozzájuk én, közülük az utolsó, torzszülött. Ha azonban irgalmat találok, leszek valaki, amennyiben Istenhez jutok. 3. Köszönt titeket az én Lelkem és ama egyházak szeretete, melyek engem Jézus Krisztus nevében, nem is mint átutazót, befogadtak.²³⁵ Még azok az egyházak is elémbé jöttek, melyek nem estek test szerint megtett utamba.

X. 1. A boldogságra legméltóbb evezusiak által írom nektek ezeket Szmirnából. A többiekkel együtt itt van mellettem Krokosz is, a nekem oly kedves név. 2. Úgy gondolom, megismerkedtetek azokkal, akik engem megelőzve érkeztek Szíriából Rómába, adjátok tudtukra, már közel vagyok. Mindannyian ugyanis méltók Istenhez és hozzátok, illő, hogy őket mindenben felüldítsétek.²³⁶ 3. Szeptember kalendái előtt kilenc nappal (= augusztus 24), írom nektek mindezeket. Boldoguljatok mindvégig Jézus Krisztus állhatatosságában.

Szent Ignác levele a filadelfiaiakhoz

A Theophorosznak is nevezett Ignatiosz az Atyaisten és az Úr Jézus Krisztus egyházának, mely Ázsia Filadelfia városában van, mely irgalmat talált, és szilárd az Istennel való egyetértésben; örvend az Úr szenvedésében, a feltámadásban összes irgalma erejében teljessé vált, ezt az egyházat köszöntöm Jézus Krisztus véreben, mely az örök és maradandó öröm, legfőképpen, ha a püspökkel és a körülötte levő presbiterekkel és diakónusokkal egységet alkotnak, akik Jézus Krisztus akaratában levőknek bizonyultak, akiket tulajdon akarata szerint az erősségben Szentlelkével megszilárdított.

²³⁵ Azaz a szokásos átutazónál nagyobb szeretettel fogadták.

²³⁶ Ezek feltehetően antiochiai klerikusok voltak, akik igyekeztek püspökük előtt Rómába érkezni, hogy ügyéről részletesen tájékoztassák a római egyházat.

I. 1. A püspök, akit megismertem, a közösségre kiterjedő szolgálatát nem magától, nem is emberektől nyerte, nem hiú dicsőségvágyból gyakorolja, hanem az Atyaisten és az Úr Jézus Krisztus szeretetében. Rendkívül csodálom elnézését, aki hallgatagon is többre képes, mint azok, akik hiábavalóságokat fecsegnek.²³⁷ 2. Olyan összhangban van ugyanis a parancsokkal, mint a húrok a lanttal.²³⁸ Ezért boldognak mondja őt lelkem, az ő Istenre irányuló szándékát, miután megtudtam, hogy erényes és tökéletes, hajthatatlan és haragtól mentes az élő Isten minden szelidségében.²³⁹

II. 1. Igaz fény gyermekei (vö.: Ef 5,8), kerüljétek tehát a megosztást, a rossz tanokat; ahol a pásztor van, oda kövessék őt a juhok is. 2. Számos hitelt érdemlőnek látszó farkas akarja ugyanis gonosz gyönyörrel fogságba ejteni azokat, akik Istenhez igyekeznek.²⁴⁰ A ti egységeitekben azonban ne legyen helyük.

III. 1. Óvakodjatok az ártalmas növényektől, melyeket nem Jézus Krisztus gondozott, mert azok nem az Atya ültetvényei!²⁴¹ Nem azért mondom ezt, mert nálatok megosztást találtam, ellenkezőleg, tisztaságot. 2. Akik Istenéi és Jézus Krisztuséi, a püspökkel tartanak; azok, akik megtértek, jöjjenek az egyház egységébe, s ők is Istenéi lesznek, hogy Jézus Krisztus szerint éljenek. 3. Ne hagyjátok megtéveszteni magatokat testvérek, aki a szakadással tart, az nem öröklí Isten országát (vö.: 1Kor 6,9). Aki álnok szándékban sántikál, nem híve a szenvedésnek.²⁴²

IV. Arra törekedjétek, hogy eukharisziátok egy legyen. Egy ugyanis a mi Urunk Jézus Krisztus teste, és egy a kehely az ő vérének egységére, egy az áldozati oltár, ahogyan egy a püspök a presbitériummal és a diakónusokkal, hogy Isten szerint cselekedjétek, amit cselekedtek.²⁴³

V. 1. Mivel szeretlek titeket, testvérek, nagyon kiöntöttem a lelkemet, és fölöttébb örvendezve megerősítelek benneteket; nem is én azonban, hanem Jézus Krisztus, akiért láncra verve még jobban félek, mert a teljességet még nem nyertem el. Imátok azonban tökéletessé tesz engem Istennél, hogy benne irgalomra lelvén az örökrészt elnyerjem, az evangéliumhoz és Jézus testéhez, az apostolokhoz, mint az egyház presbitériumához menekedve. 2. Szeretjük továbbá a prófétákat is, mert az evangéliumra irányult igehirdetésük, abban volt reményük, azt várták, abban híve üdvözültek, a csodálatos és hitelt érdemlő szentek, akik egységben voltak Jézus Krisztussal, akiket Jézus Krisztus tanúsított, és az egyetemes remény evangéliumához sorolt.²⁴⁴

VI. 1. Amennyiben valaki a judaizmusról magyarázna nektek, ne hallgassátok meg! Jobb ugyanis körülméltől kereszténységet tanulni, mint körülméletlentől judaizmust. Amennyiben sem egyik, sem másik nem Jézus Krisztusról beszél, számomra csak temetői oszlopok és sírok, melyekre emberek nevei vannak felírva. 2. Óvakodjatok tehát e világ fejedelmének fondorlatosságaitól és cseleitől, nehogy az üldözések következtében, az ő szándékának megfelelően, gyöngékké váljatok a szeretetben! Oszlatlan szívvel gyűljétek össze ugyanazon a helyen. 3. Hálát adok Istenemnek, hogy veletek kapcsolatban jó a lelkiismeretem, senki nem hánytorgathatja fel, sem nyilvánosan, sem titokban, hogy kicsi

²³⁷ Vö. ApCsel 1,7; 1,25.

²³⁸ Vö. Ef IV,1.

²³⁹ A haragtól való mentesség, szenvedélymentesség a sztoikus etikából vett fogalmak. Megtalálhatók már a 4 Makk 11,5-ben, 1 Kelemen-levél XIX,3-ban és LXII,1-ben is.

²⁴⁰ „Istenhez igyekvő” a görög „theodromosz” fordítása, szó szerint; „Isten versenyzői”-t jelent. A kifejezés az agonisztika szótárából való.

²⁴¹ Az „ültetvény” célzás a paradicsomi növényekre, de újszövetségi vonatkozásai is vannak (vö. Mt 15,13). A Trall XI,1-ben is ezt a kifejezést használja.

²⁴² Akik Krisztus szenvedésének nem hívei, gnóosztikus doketisták.

²⁴³ Az eukharisztia itt nemcsak „szó-áldozatot” jelent, hanem konkrét cselekményt.

²⁴⁴ Az ószövetségi próféták értékelése állásfoglalás a gnóosztikus irányzatokkal szemben.

vagy nagy dologban valakinek terhére beszéltem, nehogy úgy fogjátok fel, mint ellenetek szóló tanúságot.

VII. 1. Ha egyesek félre is akartak vezetni engem test szerint, a Lelket mégsem tudják megtéveszteni, mert Istentől van. Tudja ugyanis, honnan jön és hová megy (vö.: Jn 3,8), és felfedi a rejtett dolgokat. Közöttük hangos szóval, Isten hangján kiáltottam: tartsátok magatokat a püspökhöz és a presbitériumhoz, valamint a diakónusokhoz! 2. Egyesek meggyanúsítottak, hogy azért mondtam ezeket, mert előzőleg megtudtam valamit néhány személy elszakadásáról; tanúm azonban az, akiért meg vagyok bilincselve, hogy ezt nem emberi testtől tudtam meg! A Lélek nyilatkoztatta ki, amikor így szólt: a püspök nélkül semmit se tegyetek, testeteket Isten templomaként őrizzétek, szeressétek az egységet, kerüljétek a szakadást, legyetek Jézus Krisztus utánzóí, ahogyan ő az Atyáé!

VIII. 1. Én a saját dolgomat tettem, mint egyesülésre rendeltetett ember. Ahol ugyanis széthúzás és harag van, ott Isten nem lakik. Az Úr megbocsájt minden megtérőnek, ha az Istennel való egységre a püspök tanácsához tér meg. Hiszek Jézus Krisztus kegyelmében, aki leold rólatok minden bilincset. 2. Óvjak benneteket, vizálykodva semmit se tegyetek, csak a krisztusi tanításnak megfelelően! Aztán hallottam, hogy egyesek azt mondták: ha a régiéknél nem találom, nem hiszem az evangéliumban sem. Amikor azt válaszoltam nekik, hogy megíratott, azt mondták rá: ez a kérdés. Az én okmányom azonban Jézus Krisztus, sértetlen okiratom keresztje, az ő halála, feltámadása, és az általa való hit, melyben imáitok által meg akarok igazulni.²⁴⁵

IX. 1. Jók a papok, de még jobb a főpap, akire a szentek szentje van bízva, akire egyedül vannak bízva Isten rejtett dolgai.²⁴⁶ Ő az Atyára nyitó kapu²⁴⁷, rajta lépnek be: Ábrahám, Izsák, Jákob, a próféták és apostolok, az egyház is. Mindezek az Istennel való egységre. 2. Az evangéliumnak megvan a maga különlegessége²⁴⁸: az Üdvözítő, Urunk Jézus Krisztus eljött, szenvedése, feltámadása. A szeretett próféták is őrá való tekintettel tanítottak. Az evangélium azonban már a romolhatatlanság beteljesedése. Mindez együtt jó, amennyiben hisztek a szeretetben.

X. 1. Mint tudomásomra jutott, imáitok és könyörületes szeretetetek eredményeként, a szíriai Antiochia egyháza békét élvez²⁴⁹, nektek, mint Isten egyházának illik egy diakónust kiválasztani és Isten követségéért oda elküldeni, hogy az ottaniakkal összegyűlve örvendjen és dicsőítse a Nevet. 2. Boldog az Jézus Krisztusban, aki erre a szolgálatra méltatik, és nektek is dicsőségetekre válik. Ha akarjátok Isten nevéért, nektek sem lesz ez lehetetlen, ahogyan a közeli egyházak közül is egyesek püspököket, mások presbitereket és diakónusokat küldtek.

XI. 1. A kilikiai diakónusra, Philónra vonatkozóan annyit: tanúsított férfiú, aki Isten igéjében most is nekem szolgál Rheosz Agathopodosszal együtt, a választott férfiúval, aki életéről lemondva kísér engem Szíriából, akik tanúsítják előttetek, hogy én is hálát adok Istennek értetek, mert fogadtátok őket, ahogyan titeket ez Úr. Akik tiszteletlenül bántak velük, találjanak üdvösséget Jézus Krisztus kegyelmében! 2. A Troaszban levő testvérek szeretete köszönt titeket, ahonnan nektek is írok Burrosz által, akit a szmirnaiak és efezusiak megtiszteltetésünkre küldtek el velem együtt. Tisztelje meg őket az Úr Jézus Krisztus, akiben testben és lélekben, szellemben és hitben, egyetértésben remélnek! Éljetek Krisztus Jézusban, közös reményetekben!

²⁴⁵ A „régiek”, „régí okmányok” itt az ószövetségi könyvek. A „megíratott” mint az evangéliumban az Ószövetségre vonatkozik.

²⁴⁶ A „papok” az ószövetségi levitikus papság, a „főpap” Jézus Krisztus a Zsidókhoz írt levél szerint. Vö. 1 Kelemen-levél XXXIII,1; LXI,3; LXIV.

²⁴⁷ Krisztus mint „kapu” vö. Jn 10,7 és 9; 14,6; 1 Kelemen-levél XLVIII,4.

²⁴⁸ Az „evangélium” itt átfogó fogalom, jelenthet írott és szóban hirdetett tanítást.

²⁴⁹ Úgy látszik, Ignác elfogatása után megszűnt a keresztények zaklatása Antiochiában.